

درخشش واکسن‌های ایرانی در مجلات معتبر دنیا

رسانه‌های معاند که پس از اعلام خبر موفقیت دانشمندان ایرانی در تولید واکسن‌های کرونا تلاش کردند بذر ناامیدی را در دل دانشمندان و مردم ایران بپاشند، امروز در برابر موفقیت‌های پیاپی محققان ایرانی سکوت کرده‌اند.

به گزارش وبدا به نقل از فارس، حالا حدود ۲۶ ماه از شیوع بیماری کرونا در کشور می‌گذرد، هنوز چندماهی از شیوع بیماری کرونا در کشور ما نگذشته بود که زمزمه‌های آغاز تولید واکسن کرونا از زبان مسوولان بهداشت و درمان کشور به گوش می‌رسید و در نهایت تزریق انسانی مرحله اول اولین واکسن کرونا ایران، ۹ دی ۱۳۹۹ بر روی سه داوطلب آغاز شد و بر همین اساس، مطالعات بالینی مرحله سوم واکسن «کوو ایران برکت» پنجم اردیبهشت ۱۴۰۰ کلید خورد تا این واکسن پس از طی کردن مراحل بالینی وارد فاز تولید و تزریق انبوه شود.

هجمه علیه واکسن‌های ایرانی

از همان روز، موج هجمه‌های رسانه‌های بیگانه علیه واکسن‌های کشورمان آغاز شد و بسیاری از رسانه‌های فارسی زبان خارج از این مرز و بوم، به شیوه‌های مختلفی تلاش کردند تا در شیپور تشکیک بدمند و ملت ایران را نسبت به این دستاورد بزرگ، ناامید کنند. اگرچه در این بین برخی از انتقادات از موضع دلسوزی برای جامعه بود، اما نهایتاً تمام هجمه‌ها حول محور این گزاره‌ها می‌چرخید که «ما نمی‌توانیم»، «واکسن ایرانی اطمینان بخش نیست»، «تولید واکسن از چند مسیر به صرفه نیست» و خلاصه کارآمدی نظام بهداشت و درمان کشور زیر سؤال می‌رفت. تأخیر در پاسخگویی به ابهامات و نبود تعامل میان مسئولین و رسانه‌ها برای شفاف سازی کامل درباره شایعات

بسیاری از رسانه‌های فارسی زبان خارج از این مرز و بوم، به شیوه‌های مختلفی تلاش کردند تا در شیپور تشکیک بدمند و ملت ایران را نسبت به این دستاورد بزرگ، ناامید کننده مطرح شده، باعث شیطنت برخی کاربران فضای مجازی و شبهه افکنی برخی رسانه‌ها می‌شد؛ اما مسوولین در قالب نشست‌هایی به پرسش خبرنگاران پاسخ می‌دادند و گاهی نیز حجم کارها آن قدر زیاد بود که فرصتی برای مصاحبه کردن باقی نمی‌ماند.

تلاش‌ها برای تخریب دستاوردهای دانشمندان ما بی نتیجه ماند و در فاز سوم تست انسانی واکسن کوو ایران برکت، در حالی که تنها به ۲۰ هزار نفر برای ورود به مطالعه نیاز بود؛ بیش از ۱۰۰ هزار هموطن ایرانی داوطلب شدند تا به پیشبرد یک پروژه علمی در کشور و ریشه کنی کرونا، کمک کنند. با صدور مجوز مصرف اورژانسی واکسن برکت در خرداد ماه سال جاری و اضافه شدن این واکسن به سبد واکسیناسیون کشوری، استقبال از نخستین واکسن ایرانی کرونا به طور روزافزونی افزایش یافت.

از سوی دیگر واکسن برکت تنها واکسن تولید شده توسط محققان ایرانی نبود و پس از آن واکسن‌های رازی، پاستوکوک، اسپایکوژن، فخر و نورا و... نیز به مرور زمان توانستند مجوز مصرف اضطراری را دریافت کرده و وارد سبد واکسیناسیون کشوری شوند. یکی از شائبه‌هایی که در آن دوران به واکسن‌های ایرانی وارد می‌شد موضوع منتشر نشدن نتایج مطالعات بالینی واکسن‌های ایرانی در مقالات معتبر جهانی بود. هرچند در آن دوران نتایج مطالعات بالینی واکسن‌ها توسط مسوولان اطلاع رسانی می‌شد اما جوسازی‌ها علیه واکسن‌های ایرانی ادامه داشت که مسوولان نیز بارها اعلام کردند که نتایج تحقیقات این واکسن‌ها به زودی در مجلات معتبر منتشر خواهد شد.

چاپ اولین مقاله مطالعات بالینی برکت در یکی از معتبرترین مجلات دنیا

اولین مقاله مطالعات بالینی کوویران برکت با عنوان «ارزیابی خاصیت خنثی‌کنندگی واکسن کوو ایران روی واریانت‌های نگران‌کننده وایروس کرونا» در یکی از معتبرترین مجلات دنیا به نام «Clinical Microbiology and Infection» چاپ شد. از نظر ضریب تاثیر، این مجله جزو پنج مجله برتر دنیا در زمینه بیماری‌های عفونی است. علاوه بر این مقاله، پنج مقاله دیگر از مطالعات بالینی واکسن کوو ایران برکت زیر نظر دآوری یا در شرف چاپ است. پیش از این نتایج مطالعات پیش بالینی این واکسن چاپ شده است و همچنین مطالعات حیوانی واریانت اومیکرون به صورت پیش چاپ منتشر شده است.

انتشار نتایج مطالعات واکسن «کووایران برکت» در هفته نامه پزشکی انگلیس

چندی پیش مقاله‌ای از نتایج مطالعات کارآزمایی بالینی مراحل اول و دوم واکسن کووایران-بی ای ۱ (BIVI-CovIran) کرونا (واکسن برکت) در هفته نامه مطالعات پزشکی بی ام جی اوپن (BMJ Open) انگلیس منتشر شد. نگارش این مقاله که یافته‌های کارآزمایی بالینی فاز یک و دو واکسن کووایران را گزارش می‌کند، در خرداد ۱۴۰۰ شروع شد. مقاله ۹ شهریور سال گذشته به هفته نامه مطالعات پزشکی بی ام جی اوپن ارسال شد. این مجله از زیرمجموعه‌های انتشارات بی ام جی است.

پاسخ‌های داوران مقالات اول دی ماه از جانب مجله ارسال شد. نظر شش داور برای نویسندگان ارسال شده بود. اولین داور مقاله دکتر استفان توماس / Dr. Stephen J Thomas از دانشگاه پزشکی اپستیت نیویورک SUNY Upstate Medical University بود که از مجریان کارآزمایی بالینی واکسن BNT162b2 و از نویسندگان مقاله فاز سوم کارآزمایی بالینی این واکسن بوده‌اند. پاسخ نویسندگان به نظرات داوران به همراه نسخه اصلاح شده مقاله در تاریخ ۱۸ دی به مجله ارسال شد. بر همین اساس در تاریخ ۷ اسفند، نظر یکی از داوران مجدد برای نویسندگان ارسال شد که در تاریخ ۱۷ اسفند مجدد نسخه اصلاح شده مقاله و پاسخ‌های نویسندگان به داور به مجله فرستاده شد. نامه

پذیرش مقاله از جانب مجله در تاریخ ۲۵ اسفند به دست نویسندگان رسید. نظرات داوران، پاسخ های نویسندگان مقاله و تمام نسخه های مقاله در روند داوری همراه نسخه نهایی مقاله در تاریخ ۱۹ فروردین ۱۴۰۱ منتشر شد.

واکسن «رازی کووید» پیشروترین واکسن استنشاقی دنیا است

واکسن رازی یکی دیگر از دستاوردهای نوین کشورمان بود، واکسن سه دُزی با دُز استنشاقی که توانست نتایج چشمگیری را در پیشگیری از ابتلا به کرونا از خود نشان دهد. مدیر بیوتکنولوژی موسسه رازی، درخصوص انتشار نتایج مطالعات این واکسن گفت: نشریه پزشکی "لانست" در آخرین شماره خود، با انتشار مقاله ای از واکسن "رازی کووید پارس" ساخت موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی به عنوان پیشروترین واکسن استنشاقی دنیا یاد کرد.

رضا بنی هاشمی درباره این خبر توضیح داد: نشریه پزشکی "لانست" (LANCET) از معتبرترین و مشهورترین نشریات حوزه پزشکی، در آخرین شماره خود، در مقاله ای به روند کارآزمایی بالینی واکسن های استنشاقی کووید ۱۹ در دنیا به طور مفصل پرداخته است. در این مقاله اشاره شده تا کنون ۱۳ واکسن داخل بینی (استنشاقی) برای مقابله با کووید ۱۹ ساخته شده و از واکسن موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی با نام "رازی کووید پارس" به عنوان پیشروترین واکسن استنشاقی دنیا نام برده شده است. همچنین در جدولی، این واکسن را در طبقه بندی واکسن های بر پایه پروتئین و در مراحل نهایی کارآزمایی بالینی معرفی کرده است.

نشریه معتبر پزشکی "لانست" نیز در آخرین شماره خود، با انتشار مقاله ای از واکسن "رازی کووید پارس" ساخت موسسه تحقیقات واکسن و سرم سازی رازی به عنوان پیشروترین واکسن استنشاقی دنیا یاد کرد.

بنی هاشمی با اشاره به این که ایده ساخت واکسن استنشاقی برای ویروس کووید ۱۹ نخستین بار در موسسه رازی رقم خورد، اظهار کرد: این نوید خوبی است که پس از گذشت دو سال از طرح اولیه این موضوع، اکنون واکسن های استنشاقی (داخل بینی) در دنیا مورد توجه فراوان قرار گرفته است. واکسن کووید پارس می تواند به عنوان بوستر دُز واکسن های تزریقی مورد استفاده قرار گیرد.

چاپ نتایج مطالعات بالینی واکسن «فخرا» در مجله Vaccine

مطالعه فاز ۱ واکسن فخرا در اسفند ۹۹ برای ۱۳۵ داوطلب و فاز ۲ در خرداد ۱۴۰۰ در ۵۰۰ داوطلب آغاز شد. براساس نتایج بدست آمده هر دو فاز، بی خطری و ایمنی زایی مناسب واکسن فخرا به تایید سازمان غذا و دارو و کمیته اخلاق در پژوهش وزارت بهداشت رسید. با تکیه بر همین نتایج در شهریور ۱۴۰۰ مجوز انجام مطالعه بالینی فاز ۳ واکسن فخرا صادر شد. همچنین میزان ایمنی زایی این واکسن بنا به گفته احمد کریمی مدیر پروژه واکسن فخرا ۹۰ درصد در مقایسه با واکسن سینوفارم چین گزارش شده است و نتایج مطالعات بالینی این واکسن در مجله Vaccine به چاپ رسیده و این نتایج برای سه مجله معتبر علمی دیگر نیز ارسال شده است.

مقاله فاز حیوانی «واکسن اسپایکوژن» در مجله معتبر vaccine به چاپ رسید

واکسن اسپایکوژن با همکاری شرکت استرالیایی Vaxine در شرکت سیناژن تولید شده است. واکسن کرونا اسپایکوژن حاوی پروتئین نوترکیب Spike است و در برابر بیماری کووید-۱۹، پیشگیری و ایمنی ایجاد می کند. Vaxine یک شرکت بیوتکنولوژی استرالیایی است که در سال ۲۰۰۲ برای نوآوری در ساخت انواع واکسن ها تاسیس شد و تجربه ی همکاری در بیش از ۱۰۰ پروژه مشترک واکسن را داشته است.

در آخرین مطالعه واکسن اسپایکوژن که برای بررسی تاثیر آن به عنوان دز بوستر انجام شد، این واکسن باموفقیت ایمنی افراد را تا چندین برابر (بین ۱۱ تا ۲۵ برابر) تقویت کرد. شرکت کنندگان در این مطالعه با سابقه تزریق ۲ دُز از انواع واکسن ها، دارای شرایط متفاوت سنی و جسمی از نظر بیماری های زمینه ای مانند بیماری های قلبی عروقی و دیابت بودند. واکسن اسپایکوژن در مطالعات قبلی، توانایی خود را برای تولید پاسخ ایمنی به میزان ۸۷ درصد و اثربخشی ۶۰ تا ۶۵ درصدی نشان داده است.

چندی پیش پیام طبرسی در اینستاگرام خود نوشت مقاله فاز حیوانی واکسن اسپایکوژن در مجله معتبر vaccine به چاپ رسید. فاز حیوانی و فاز یک انسانی این واکسن در استرالیا انجام شد. فاز دوم انسانی در ایران بر روی ۴۰۰ داوطلب انجام شده که با درصد موفقیت قابل توجه به پایان رسید.

انتشار مقاله مطالعه بالینی فاز ۲ واکسن کرونای «اسپایکوژن» در یک مجله معتبر بین المللی

چند روز قبل و در آخرین شماره منتشر شده از مجله معتبر بین المللی (Clinical Microbiology and Infection (CMI) مقاله مطالعه بالینی فاز ۲ واکسن کرونای اسپایکوژن به چاپ رسیده است، این مجله در طبقه بندی Q1 قرار داشته و دارای impact factor 8.062 است. (رتبه پنجم از ۹۲ مجله در حوزه بیماری های عفونی). فعال شدن هر دو مسیر سیستم ایمنی شامل همورال و سلولی (در این مقاله فعال سازی ایمنی سلولی بعد از تزریق واکسن که می تواند نقش مهمی در پاکسازی ویروس داشته باشد نیز بررسی شده است). بررسی میزان آنتی بادی های خنثی کننده با روش های متنوع که نتایج هر دو روش با یکدیگر همخوانی داشته و کاملاً مطلوب بوده است. پاسخ مطلوب سیستم ایمنی هم در افراد با ابتلای قبلی و هم بدون ابتلای قبلی. پایش داوطلبان تا ۶ ماه بعد از دوز دوم جهت بروز عوارض جانبی. طی این ۶ ماه هیچ عارضه جدی گزارش نشده است.

چاپ نتایج مطالعات پیش بالینی «واکسن پاستوکود» در یک مجله بین المللی

فناوری تولید واکسن های بر پایه ناقل آدنووایروس که دارای ویژگی های مهمی از جمله کارایی قابل توجه و همچنین امکان تولید و بازطراحی سریع هستند، در اختیار تعداد بسیار معدودی از کشورها قرار دارد. در طراحی واکسن پاستوکواد در انستیتو پاستور ایران با هدف تولید واکسنی موثر، علاوه بر پروتئین اسپایک که در سایر واکسن های مشابه استفاده شده، پروتئین نوکلئوکپسید کووید-۱۹ نیز مورد استفاده قرار گرفته است. پس از انجام مراحل کنترل کیفی و آزمون های پیش بالینی شامل تعیین قدرت ایمنی زایی، تعیین ایمن بودن واکسن و تعیین اثر حفاظتی و پیشگیری، طبق دستورالعمل های سازمان غذا و دارو، مستندات مربوطه به سازمان غذا و دارو ارائه شده است.

پیش از این تنها ۴ کشور انگلیس، روسیه، چین و آمریکا به این فناوری رسیده بودند و حالا ایران پنجمین کشور سازنده واکسن آدنووایروس به شمار می رود

در نتایج این مطالعه که اخیراً در مجله معتبر بین المللی Vaccine منتشر شده نشان داده شده که این واکسن توانایی تحریک سیستم ایمنی سلولی بر علیه ویروس کووید-۱۹ و نیز تولید آنتی بادی خنثی کننده علیه سوبه های مختلف کووید-۱۹ مانند سوبه ووهان، لامبدا، دلتا و اومیکرون را دارا می باشد. البته این اولین پروژه ساخت واکسن کرونا در داخل کشور است که پیش از درخواست مجوز کارآزمایی بالینی، موفق به چاپ نتایج پیش بالینی شده است.

بنابر اعلام انستیتو پاستور ایران، نتایج مطالعه فاز ۳ کارآزمایی بالینی واکسن پاستوکوک که سال گذشته توسط انستیتو پاستور ایران در ۸ شهر کشور انجام شد هم در یکی از معتبرترین مجلات بین المللی پذیرفته شده است و به زودی منتشر خواهد شد.

انتشار مطالعات بالینی واکسن «نورا» در گام آخر

رونمایی از واکسن نو ترکیب دانشگاه بقیه الله (عج) و آغاز فرایند کارآزمایی بالینی واکسن «نورا»، صبح یکشنبه ۶ تیر ۱۴۰۰ با حضور سردار سرلشکر سلامی فرمانده کل سپاه و وزیر وقت بهداشت برگزار شد. در فاز اول مطالعه بالینی قرار شد تا ۷۰ نفر تحت مطالعه قرار گیرند. فاز دوم و سوم کارآزمایی بالینی این واکسن هم در زمستان ۱۴۰۰ انجام شد و نهایتاً واکسن نورا هم در تاریخ ۱۶ اسفند ماه ۱۴۰۰ مجوز مصرف اضطراری داوطلبانه را به عنوان دوز بوستر از سوی سازمان غذا و دارو دریافت کرد.

غلامرضا اولاد، مدیر داخلی پروژه واکسن نورا درباره آخرین وضعیت چاپ نتایج مطالعات بالینی این واکسن در مجلات بین المللی به فارس گفت: مقاله فاز پیش بالین، مقاله فاز یک و مقاله فاز دو و سه با یکدیگر آماده شده است. مقاله پیش بالینی شش ماه قبل برای یک مجله معتبر ارسال شد که پس از رفت و برگشت بدون هیچ دلیل و بنا به مشکلات سیاسی رد شد که این مقاله برای یک مجله معتبر دیگر ارسال شد و خوشبختانه داوری شده است و اصلاحات انجام شده است. مقاله پیش بالینی و فاز یک برای مجلات ارسال شده است و منتظر تایید نهایی مجله مربوطه هستیم.

سکوت رسانه های غربی در برابر موفقیت های ایران

در حالی که رسانه های معاند اوایل شیوع بیماری کرونا از هر روشی برای ایجاد هراس و نگرانی در جامعه ایران استفاده می کردند و پس از اعلام خبر موفقیت دانشمندان ایرانی در تولید واکسن های کرونا نیز تلاش کردند تا بذر ناامیدی را در دل دانشمندان و مردم ایران بپاشند اما امروز که قریب به اتفاق واکسن های ایرانی مراحل کارآزمایی بالینی را با موفقیت طی کرده اند و نتایج موفق آمیز آنها در مجلات معتبر علمی به چاپ می رسد خبری از هیاهوهای این رسانه ها نیست و در مقابل موفقیت های جهانی ایران چاره ای جز سکوت ندارد.

موفقیت دانشمندان ایرانی در حوزه واکسن مسیری ادامه دار است به طوری که ایران توانست به سومین فناوری تولید واکسن در دنیا نیز دست یابد؛ فناوری چندمنظوره ای که باعث می شود علاوه بر تولید سریع واکسن برای جهش های جدید کرونا به راحتی برای پیشگیری و درمان سایر بیماری ها از جمله انواع سرطان ها مورد استفاده قرار بگیرد. پیش از این تنها ۴ کشور انگلیس، روسیه، چین و آمریکا به این فناوری رسیده بودند و حالا ایران پنجمین کشور سازنده این واکسن ها به شمار می رود. با اضافه شدن فناوری جدید یعنی آدنووایروس، واکسن «پاستوکواد» انستیتوپاستور بر پایه همین فناوری در کنار دیگر واکسن های تولیدی کشور قرار خواهد گرفت. مطالعات پیش بالینی این واکسن برای نخستین بار در کشور، پیش از درخواست مجوز کارآزمایی بالینی، در یک نشریه بین المللی به چاپ رسیده است.